
Życiorys ks. arcybiskupa Kazimierza Majdańskiego

Studia nad Rodziną 11/1-2 (20-21), 9-17

2007

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ŻYCIORYS KS. ARCYBISKUPA KAZIMIERZA MAJDAŃSKIEGO

Studia nad Rodziną
UKSW
2007 R. 11 nr 1-2(20-21)

ŻYCIORYS KS. ARCYBISKUPA KAZIMIERZA MAJDAŃSKIEGO

Ks. Arcybiskup prof. dr hab. Kazimierz Majdański urodził się 1 III 1916 r. w Małgowie, w ziemi kaliskiej. Najmłodszy z trzynastoorga dzieci Rozalii i Józefa Majdańskich, wzrastał w rodzinie głęboko religijnej, o szerokich zainteresowaniach społecznych i patriotycznych. Istotny wpływ na jego życiową postawę i zainteresowania wywarł brat Walenty, żarliwy obrońca rodziny i życia nienarodzonych.

Po ukończeniu neoklasycznego gimnazjum im. Piusa X we Włocławku i zdaniu egzaminu maturalnego w 1934 r. Kazimierz Majdański wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego we Włocławku. Tam jego nauczycielami byli m.in. bł. ks. Henryk Kaczorowski (ówczesny rektor Seminarium), Sługa Boży ks. Stefan Wyszyński, późniejszy Prymas Tysiąclecia, oraz ks. prof. Józef Iwanicki.

Jako alumn VI roku został 7 XI 1939 r. aresztowany przez Gestapo wraz z innymi duchownymi Włocławka, z Biskupem Michałem Kozalem na czele. Przyczyną aresztowania była przynależność do polskiego duchowieństwa katolickiego, rozpoznawalna przez noszenie sutanny (dane personalne spisywano dopiero w więzieniu). Podczas prawie całej II wojny światowej był więźniem hitlerowskich więzień i obozów koncentracyjnych. Po pobycie w więzieniu włocławskim i obozie internowania w Łądzie nad Wartą, 26 VIII 1940 r. został przewieziony wraz z innymi duchownymi do obozu koncentracyjnego Sachsenhausen koło Berlina (otrzymał tam nr obozowy: 29655), a następnie – 14 XII 1940 r. – do najstarszego hitlerowskiego obozu w Dachau koło Monachium (nr obozowy: 22829). W Dachau był poddany zbrodniczym doświadczeniom pseudomedycznym ze sztuczną flegmoną (1942-43), ocalony dzięki pomocy niemieckiego pielęgniarza, Heini Stöhra, oraz czeskiego pielęgniarza, Zdenka Zámečnika. Sam również pomagał innym. Współpracował z polskim nauczycielem z Olsztyna, Ryszardem Knosałą, w ocaleniu grupy więźniów niezdolnych do wyczerpującej pracy. W obozie zaprzyjaźnił się z bł. ks. Stefanem Wincentym Frelichowskim, któremu pomagał w niesieniu pomocy chorym współwięźniom podczas epidemii tyfusu plamistego. Sam także zachorował, ale ocalał od śmierci. Doczekał nieoczekiwanego wyzwolenia obozu przez niewielki rekonesans aliancki 29 IV 1945 r., kilka godzin przed pla-

nowaną całkowitą zagładą obozu. Kapłani polscy przypisują ten fakt wstawiennictwu św. Józefa, któremu tydzień wcześniej, 22 IV 1945 r., zawieźli swoje ocalenie i pragnienie posługi wobec rodzin. To zobowiązanie do duszpasterskiej troski o rodzinę naznaczyło całe „darowane na nowo” życie ks. Kazimierza Majdańskiego.

Po uwolnieniu obozu, wobec braku możliwości powrotu do kraju, na zaproszenie Edmonda Micheleta (współwięźnia obozowego, późniejszego ministra obrony narodowej Francji) Kazimierz Majdański wraz z grodem pozostałych przy życiu profesorów i kleryków udał się do Paryża. Tam, w kościele polskim, otrzymał w dniu 29 VII 1945 r. święcenia kapłańskie z rąk Biskupa wrocławskiego Karola Radońskiego.

Po koniecznym po obozie leczeniu w sanatorium „Institut Calot” w Berck we Francji (gdzie pełnił posługę kapłańską wobec jeńców niemieckich, skazanych na odminowywanie wybrzeża nad Kanałem La Manche, oraz katechizował chore dzieci), w styczniu 1946 r. na polecenie swojego biskupa podjął studia na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu we Fryburgu Szwajcarskim, uwieńczone w 1947 r. licencjatem, a w 1949 r. doktoratem z teologii moralnej. W czasie studiów służył jako kapelan Domu Matki Samotnej w Belfaux pod Fryburgiem, a w okresie wakacyjnym pełnił posługę w Seminarium Polskim w Paryżu, gdzie spotkał się po raz pierwszy z ks. Karolem Wojtyłą.

Po powrocie do kraju był w latach 1949-1950 wikariuszem parafii katedralnej we Wrocławku (u boku sędziwego proboszcza, byłego rektora KUL, ks. infułata Józefa Kruszyńskiego), w latach 1949-1967 – wykładowcą Wyższego Seminarium Duchownego we Wrocławku (1952-1957 – wicerektorem tegoż Seminarium). Przyjaźnił się i współpracował w tym okresie z dwoma wybitnymi teologami moralistami polskimi: z ks. prof. Karolem Wojtyłą i z ks. prof. Stanisławem Olejnikiem. Współpraca z ks. Wojtyłą była skoncentrowana na problematyce życia moralnego małżeństw i rodzin, zwłaszcza zaś wsparcia w tym zakresie wykładowców seminaryjnych, jako „nauczycieli nauczycieli”. Chodziło o taką formację przyszłych kapłanów, by byli oni wiernymi i kompetentnymi świadkami Boga Miłości i Życia.

W latach 1949-1950 ks. Majdański był zastępcą redaktora „Ateneum Kapłańskiego”. W 1956 r. został mianowany redaktorem naczelnym tego najstarszego czasopisma teologicznego w Polsce. Pełnił tę funkcję ponad 18 lat (1957-1975). Zorganizował od podstaw pracę wydawniczą, nadając „Ateneum” nowy kształt, by mogło skuteczniej wspierać pracę duszpasterską Kościoła, przy jednoczesnym zachowaniu walorów naukowych publikacji. Czasopismo odtąd zaczęło się ukazywać w postaci zeszytów monograficznych lub w zespołach monograficznych. Współpracowało w tym okresie z „Ateneum” około 400 autorów, w tym kilkudziesięciu wybitnych

teologów zagranicznych. Wśród podejmowanych zagadnień ważne miejsce zajęła problematyka małżeńska i rodzinna oraz soborowa.

Od 1956 r. z polecenia Episkopatu ks. Majdański organizował i kierował duszpasterstwem lecznictwa, mającego za cel – w związku z wprowadzeniem w Polsce 27 IV 1956 r. ustawy aborcyjnej – zwłaszcza obronę życia dzieci nienarodzonych, budzenie świadomości, że żadne względy nie mogą usprawiedliwiać aborcji, a także wykazywanie szkodliwości antykoncepcji i propagowanie naturalnych metod planowania rodziny, zakładanie w tym celu katolickich poradni życia rodzinnego. W połowie lat 60. rozwijające się poradnictwo rodzinne wykroczyło już poza ramy duszpasterstwa służby zdrowia, tak więc jako krajowy duszpasterz służby zdrowia współpracował z biskupami diecezjalnymi w stopniowym organizowaniu samodzielnego duszpasterstwa rodzin. Współpracował w tych zadaniach także z gronem osób świeckich, m.in. z Teresą Strzembosz.

Z nominacji Episkopatu Polski przewodniczył grupie teologów i socjologów polskich, przygotowujących program duszpasterski VII roku Wielkiej Nowenny przed Millennium Chrztu Polski pt. „Miłość i sprawiedliwość”.

Od 1958 r. był członkiem Komisji Maryjnej Episkopatu.

19 XI 1962 r. został mianowany przez bł. Papieża Jana XXIII biskupem pomocniczym we Włocławku (z tytułarną stolicą Zorolo). Sakrę biskupią otrzymał 24 III 1963 r. we Włocławku z rąk Sługi Bożego Kard. Stefana Wyszyńskiego. Współkonsekratorami byli Biskup włocławski Antoni Pawłowski i Sługa Boży Biskup Wilhelm Pluta. Za dewizę przyjął słowa: *Facere voluntatem Tuam – Pełnić wolę Twoją* (por. Hbr 10,7). W herbie umieścił wizerunek Najświętszej Rodziny.

Brał aktywny udział w pracach II Soboru Watykańskiego (II i IV sesja). Wygłosił na Auli Soborowej w dniu 29 IX 1965 r. przemówienie w imieniu Episkopatu Polski o potrzebie szacunku dla ludzkiego życia – przeciw wszelkim rodzajom dyskryminacji. Brał czynny udział w obradach Sympozjum Biskupów Europejskich w Chur (1969) i w Rzymie (1975).

6 II 1975 r. Papież Paweł VI mianował ks. biskupa Majdańskiego członkiem Watykańskiego Sekretariatu dla Niewierzących, w którego pracach uczestniczył do 25 III 1981 r. Zorganizował w Polsce Komisję Episkopatu ds. Dialogu z Niewierzącymi, był także przez dwie kadencje jej przewodniczącym.

Był wiceprzewodniczącym Komisji Episkopatu *Iustitia et Pax* oraz Komisji ds. Duszpasterstwa Rodzin. W ramach prac Komisji Duszpasterstwa Rodzin koordynował prace dotyczące kanonicznego badania narzeczonych (1977-1979).

Szczególne miejsce w działalności bpa K. Majdańskiego zajęła myśl o konieczności stworzenia naukowych podstaw dla duszpasterstwa rodzin. Okazją do realizacji tych zamierzeń stał się kontakt z Akademią Teologii Katolickiej, w której od 1969 r. podjął pracę naukowo-dydaktyczną, prowadząc wykłady w zakresie teologii znaków czasu i teologii praktycznej, ze szczególnym zaakcentowaniem problematyki małżeństwa i rodziny. Na początku lat 70. wraz z zespołem pracowników ATK przygotował projekt Instytutu Teologii Pastoralnej (wśród jego sekcji było też duszpasterstwo rodzin), który jednak nie powstał z powodu braku zgody ministerstwa. W tej sytuacji ks. bp K. Majdański kontynuował prace nad zorganizowaniem odrębnych studiów nad rodziną. Wraz ze współpracownikami (zwłaszcza prof. Jerzym Ozdowskim i dr med. Moniką Wójcik) opracował oryginalny program naukowo-dydaktyczny dla interdyscyplinarnego Instytutu Studiów nad Rodziną¹.

Chodziło o studia, których celem byłoby ukazanie w sposób interdyscyplinarny, poprzez różne dyscypliny naukowe, prawdy Bożego zamysłu o małżeństwie i rodzinie, o studia zarówno dla duchownych, jak i dla jak najszerszego grona świeckich, o stworzenie środowiska akademickiego, w którym studenci obok formacji intelektualnej obejmowani byłiby także formacją duchową.

Po długich i żmudnych staraniach 29 IV 1975 r. Ministerstwo zgodziło się na utworzenie nowej placówki (początkowo pod nazwą Zakładu Teologii Praktycznej). Zawiadomienie o otrzymaniu pozwolenia przyszło do Kaliskiego Sanktuarium, gdzie byli więźniowie zgromadzili się na dziękczynną modlitwę w 30. rocznicę wyzwolenia obozu Dachau.

Instytut Studiów nad Rodziną Akademii Teologii Katolickiej (obecnie Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego) w chwili powstawania nie miał żadnych wzorców. Interdyscyplinarny system nauk o rodzinie został wypracowany w Instytucie jako pomysł pionierski w dziedzinie nauki. Z tych doświadczeń korzystały powstałe później w innych krajach ośrodki naukowe, w tym Instytut Studiów nad Małżeństwem i Rodziną przy Uniwersytecie Laterańskim w Rzymie. Instytut w Łomiankach był dobrze znany Kardynałowi Karolowi Wojtyłe. Jako Papież Jan Paweł II interesował się stale jego rozwojem, czemu dawał wyraz także w swoich 63 Listach, kierowanych do Założyciela. W oparciu o doświadczenia i starania Instytutu Rada Główna Szkolnictwa Wyższego zatwierdziła nowy kierunek studiów wyższych w Polsce: „nauki o rodzinie”.

¹ Inspiracje założenia Instytutu Studiów nad Rodziną, podstawowe założenia, historię powstania i początkowego rozwoju oraz perspektywy na przyszłość opisane zostały przez Założyciela Instytutu w książce pt. *Ocalić Prawdę o rodzinie*, Łomianki 2000.

Założyciel Instytutu był również jego dyrektorem (1975-1993), przewodniczącym Rady naukowej i wykładowcą. Zabiegał o jego rozwój naukowy i szeroką współpracę z ośrodkami naukowymi krajowymi i zagranicznymi. Do końca życia troszczył się o rozwój Instytutu i angażował w jego zadania, zwłaszcza wydawnicze.

Staraniem Założyciela Instytut uzyskał własną siedzibę w podwarszawskich Łomiankach. Na zaplecze materialne Instytutu przeznaczał on odszkodowania otrzymane z tytułu obozowych doświadczeń oraz darowizny od przyjaciół z zagranicy. Własnym księgozbiorem zapoczątkował istnienie specjalistycznej biblioteki Instytutu.

Instytut wraz z całym Ośrodkiem w Łomiankach oddanym na posługę rodzinom, został w 1995 roku uznany przez kapłanów – byłych więźniów Dachau za wypełnienie przyrzeczenia złożonego w obozie św. Józefowi, a mówiącego o utworzeniu Dzieła Miłosierdzia pod Jego wezwaniem.

1 III 1979 r. bp Kazimierz Majdański mianowany został przez Papieża Jana Pawła II ordynariuszem szczecińsko-kamieńskim (był drugim z kolei biskupem tej odrodzonej po wiekach diecezji).

Ponieważ diecezja była uboga w kapłanów, pierwszą jego troską było utworzenie w diecezji własnego Seminarium, co spotykało się z wielkimi przeszkodami ze strony władz PRL. Mimo trudności, 24 III 1981 r. erygował Wyższe Seminarium Duchowne pw. Świętej Rodziny w Szczecinie. Zabiegał o stałą formację kapłanów: duchową (regularne kapłańskie dni skupienia) i intelektualną (m.in. studia w utworzonej w Szczecinie filii Instytutu Studiów nad Rodziną). Zapoczątkował w 1983 r. fundację Karmelu Miłości Miłosiernej w Szczecinie. Troszczył się o posługę w diecezji zgromadzeń zakonnych męskich i żeńskich, m.in. przyczynił się do powrotu na te ziemie dominikanów i franciszkanów. Sprowadził do Szczecina Siostry Misjonarki Miłości (bł. Matki Teresy z Kalkuty), które objęły troską najuboższych. Przyjął do diecezji i otoczył osobistą opieką nowo powstające zgromadzenie zakonne – Siostr Uczennic Krzyża. W 1986 r. założył Instytut Świecki Życia Konsekwanego Świętej Rodziny, którego charyzmatem jest posługa rodzinom. Troszczył się o obecność w diecezji i rozwój ruchów i wspólnot służących formacji katolików świeckich. Obok wcześniej działających, rozpoczęły swoją działalność w diecezji Neokatechumenat i Odnowa w Duchu Świętym. Jako pierwszy biskup polski zaprosił do posługi duszpasterskiej w diecezji Opus Dei (w 1989 r.). Utworzył Diecezjalny Dom Rekolekcyjny w Szczecinie. W centrum diecezjalnego programu duszpasterskiego postawił rodzinę – środowisko miłości i życia. Świadectwem tego programu stał się także Apel Maryjny, śpiewany w diecezji: „Jasnogórska Matko Kościoła, ocal

miłość i życie!”. Najmniejsi diecezjanie zostali objęci opieką przez stworzenie Domu Matki Samotnej i powołanie parafialnych grup „Miłosiernych wobec najmniejszych”.

Otaczał troską duszpasterską ludzi pracy, którzy w tym okresie przeżywali trudne chwile prześladowań, a jednocześnie nadzieje zrywu „Solidarności”. Osobiście pomagał robotnikom w ich wysiłkach i opiekował się nimi w okresach represji i internowania. W rocznice szczecińskiego Grudnia’70 i szczecińskiego Sierpnia’80 przewodniczył co roku modlitwie przed bramą Stoczni Szczecińskiej i nabożeństwom w katedrze szczecińskiej. Zabiegał o przyszłość szczecińskich portów i o śródlądowy tor wodny.

Troszczył się o rozwój nauki na Pomorzu Zachodnim, utrzymując stałe kontakty z przedstawicielami uczelni szczecińskich, podejmując starania o utworzenie Uniwersytetu, przeciwdziałając likwidacji Wyższej Szkoły Morskiej, zakładając w Szczecinie Wyższe Seminarium Duchowne oraz filię Instytutu Studiów nad Rodziną. Powstały w 1985 r. Uniwersytet Szczeciński nadał abpowi K. Majdańskiemu 3 X 1992 r. doktorat honoris causa w uznaniu wybitnych zasług dla Uniwersytetu i ziemi szczecińskiej, a także za całokształt działalności naukowo-badawczej, dydaktycznej i edytorskiej.

Na skutek usilnych starań pasterza diecezji doszła do skutku w dniu 11 VI 1987 r. wizyta Jana Pawła II w Szczecinie, gdzie Papież spotkał się z rodzinami z całej Polski, a także ukoronował Panią Fatimską, pielgrzymującą potem po diecezji.

Ks. Biskup erygował 74 nowe parafie, zabiegał o odbudowę zrujnowanych świątyń. Zreorganizował Kurię biskupią. Dzięki wysiłkom swojego ordynariusza odbudowana po wiekach diecezja mogła zostać w roku 1992 podniesiona przez Papieża Jana Pawła II do godności archidiecezji i metropolii.

Jako biskup szczecińsko-kamieński 19 I 1980 r. powołany został przez Papieża Jana Pawła II na wiceprzewodniczącego i sekretarza Watykańskiego Komitetu ds. Rodziny – kierował Komitetem i we współpracy z Sekretariatem Generalnym Synodu Biskupów przygotowywał Synod roku 1980, który miał za temat: „Zadania rodziny chrześcijańskiej w świecie współczesnym”. W przygotowaniach tych wspierał go zespół pracowników naukowych Instytutu Studiów nad Rodziną. Prowadzone przez niego prace przed Synodem obejmowały: przygotowanie analizy stanu duszpasterstwa rodzin w poszczególnych krajach, gromadzenie literatury światowej, dotyczącej rodziny, przygotowanie Wystawy synodalnej, udział w pracach Rady Synodu, podejmującej dyskusję nad projektem *Instrumentum laboris*, sporządzenie ewidencji organizacji działających na rzecz rodziny chrześcijańskiej w poszczególnych krajach i w zakresie międzynarodowym,

osobiste kontakty z przedstawicielami wielu z nich, koordynacja prac tych organizacji na rzecz Synodu, przygotowanie publikacji zawierającej teksty Ojca Świętego odnoszące się do małżeństwa i rodziny. Podjął także dwie ważne dla przebiegu Synodu inicjatywy o charakterze pionierskim: zorganizowanie udziału w Synodzie audytorów świeckich (głównie małżonków) oraz przygotowanie Światowego Dnia Rodzin w Rzymie (12 X 1980 r.). Brał aktywny udział w pracach Synodu. Po zakończeniu Synodu Jan Paweł II zaprosił go do współpracy na rzecz powołania odrębnego dykasterium watykańskiego, zajmującego się sprawami rodziny. O tej współpracy tak napisał Papież w Liście z 4 XI 1981 r.: „Po zakończeniu Synodu przyczynił się Ksiądz Biskup przez wysoce kompetentne naświetlenie sprawy do tego, że na miejsce dotychczasowego Komitetu do spraw Rodziny, podporządkowanego Papieskiej Radzie Świeckich, powstała odrębna Rada do spraw Rodziny jako samodzielne dykasterium Kurii Rzymskiej”. W latach 1981-1993 był członkiem Prezydium Papieskiej Rady Rodziny. Założony przez niego Instytut Studiów nad Rodziną pozostaje w stałym kontakcie z tą Radą.

Jako były więzień obozów stale dawał świadectwo męczeńskim dziejom Narodu i Kościoła w Polsce w czasie II wojny światowej. Przewodniczył sekcji badań historycznych nad stratami Kościoła katolickiego w okresie II wojny światowej. W marcu 1970 r. przedstawił Papieżowi Pawłowi VI i Watykańskiemu Sekretariatowi Stanu memoriał na temat strat duchowieństwa polskiego w hitlerowskich obozach koncentracyjnych.

Był przez szereg lat przewodniczącym Komitetu Księży Polskich Byłych Więźniów Obozów Koncentracyjnych. Zainicjował wybudowanie Kaplicy Wdzięczności i Męczeństwa w Sanktuarium Kaliskim. W 1970 roku, w 25-lecie wyzwolenia obozu, zorganizował pielgrzymkę 220 księży i biskupów polskich, byłych więźniów obozów przez Gusen, Mauthausen i Dachau do Rzymu, na 50. rocznicę święcen kapłańskich Pawła VI². W 1972 r. zorganizował uroczystości związane z umieszczeniem na terenie obozu w Dachau czterojęzycznej tablicy, upamiętniającej straty polskie w tym obozie.

19 II 1971 r. składał w Głównej Komisji Badania Zbrodni Hitlerowskich w Warszawie, w obecności prokuratorów RFN, zeznania na temat doświadczeń, jakim go poddawano w obozie. 10 XI 1975 r. na zaproszenie Sądu Krajowego w Monachium składał zeznania w procesie b. Sturmbannführera SS, dr H. Schütza, szefa stacji doświadczałnej w Dachau. Z zeznań i wywiadów ukazały się liczne informacje prasowe w RFN. Szczególny wstrząs

² Dokumentacja pielgrzymki została ogłoszona w: AK 1971, R. 63. t. 77, z. 374-375.

opinii publicznej wywołał gest przebaczenia w czasie spotkania z oprawcą na sali sądowej³.

Był orędownikiem budowanego na prawdzie pojednania obu ochrzczonych narodów. Dawał temu wielokrotnie wyraz, także jako biskup przygranicznej diecezji szczecińsko-kamieńskiej. Za wielki wkład w dzieło pojednania polsko-niemieckiego w 1991 roku otrzymał jako pierwszy Polak najwyższe odznaczenie niemieckie przyznawane obcokrajowcom: Wielki Krzyż Zasługi z Gwiazdą⁴.

Dawał o obozowych dziejach świadectwo przy wielu okazjach, w szeregu publikacji i wypowiedzi⁵, a także w filmie „Czas Wielkiej Próby”⁶.

W 1992 r. Ojciec Święty Jan Paweł II przyjął, złożoną zgodnie z prawem kanonicznym, w związku z wiekiem, rezygnację z obowiązków ordynariusza diecezji i podniósł ks. biskupa K. Majdańskiego do godności arcybiskupiej *ad personam*. Ks. Arcybiskup nie przestał służyć Kościołowi i Polsce, zwłaszcza poprzez troskę o małżeństwo i rodzinę, o poszanowanie życia każdego człowieka, o formację osób przygotowujących się do postugi wobec rodzin. Służył słowem mówionym i pisanym, ale także modlitwą i cierpieniem. Zabiegał stale o odnowę moralną Narodu, o uczenie młodszych i starszych pokoleń prawdziwego patriotyzmu – ofiarnej i mądrej miłości Ojczyzny, zgodnej z IV przykazaniem Bożym. Starał się rozbudzić znajomość i umiłowanie ojczystej historii i kultury. Wskazywał też na nowe zagrożenia dla Polski, Europy i świata (zwłaszcza te związane z różnymi obliczami „cywilizacji śmierci”, ataków na rodzinę, wychowanie młodego pokolenia; w świetle nauczania papieskiego analizował m.in. moralne aspekty integracji Polski z UE, opowiadając się przeciwko prawu Bożemu).

Ks. Arcybiskup do końca angażował się w formację i działalność Instytutu Świeckiego Życia Konsekwowanego Świętej Rodziny, którego był założycielem i duchowym Ojcem.

Ks. Arcybiskup w 1995 r. otrzymał Krzyż Komandorski z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski. Był honorowym obywatelem: Szczecina (1996), Łomianek (2003), Warszawy (2004), Stargardu Szczecińskiego (2005) i Polic (2005). 11 XI 2006 r. został odznaczony Orderem Orła Białego.

³ Por. KZ-Opfer reicht SS-Arzt die Hand. Polnischer Bischof bekennt sich im Mordprozeß zur Versöhnung, KNA nr 262, 11 XI 1975.

⁴ Das grosse Verdienstkreuz mit Stern des Verdienstordens der Bundesrepublik Deutschland.

⁵ Zwłaszcza w książce pt. Będzicie Moimi świadkami (3 wydania polskie, tłumaczenia: włoskie, hiszpańskie, niemieckie i francuskie, w druku – tłumaczenie na język angielski).

⁶ Fundacja Kultury i Edukacji w Łodzi, 1993, reż. Wanda Rollny.

Odszedł do Domu Ojca w Niedzielę Dobrego Pasterza 29 IV 2007 r., w 62. rocznicę cudownego uwolnienia z Dachau i w 32. rocznicę założenia Instytutu Studiów nad Rodziną.

Biographical note of Archbishop Prof. Dr. hab. Kazimierz Majdański

Archbishop Prof. Dr. hab. Kazimierz Majdański was born on 1st March 1916 as the youngest in a family of thirteen children.

During the Second World War on 7th November 1939 Archbishop Majdański was arrested and later held prisoner in several concentration camps: in Sachsenhausen as prisoner no. 29655 and in Dachau as no. 22829. He was liberated, with other surviving inmates, on 29th April 1945 by the Army of General Patton.

He completed further specialist studies at Freiburg University in Switzerland.

After returning to Poland he took up pastoral work and then became a lecturer at the Włocławek Major Seminary.

For over 18 years he was editor in chief of the oldest theological journal in Poland, the „Ateneum Kapłańskie” (Priestly Athenaeum, founded in 1909).

Nominated Auxiliary Bishop in Włocławek by Pope John XXIII, he was consecrated a bishop on 24th March 1963 and then became Bishop of the Diocese of Szczecin-Kamień (1979-1992).

Whether as lecturer, editor, or as a pastor, he showed great concern for the situation of the family in Poland and the world at large. He worked alongside Cardinal Karol Wojtyła, who as Pope John Paul II later asked him to assist in the preparatory work behind the 1980 Bishops' Synod on The Roles of the Christian Family in the Modern World, and later in forming the Pontifical Council for the Family.

In 1975 Archbishop Majdański founded the Institute for Studies on the Family, the first such academic institute in the world. The Institute draws students from the whole of Poland and from other Eastern European countries.

In recognition of his contribution towards Polish-German reconciliation he has been awarded the highest German distinction that can be conferred on foreigners: *Das grosse Verdienstkreuz mit Stern des Verdienstordens der Bundesrepublik Deutschland*.

Archbishop Majdański died on 29 th April 2007, on the 62 anniversary of liberating the camp in Dachau and 32 anniversary of founding the Institute for Studies on the Family.